Highlights from DVB Debate's Ethnic rights

Feb 10th, 2018

"What are ethnic rights exactly?

"တိုင်းရင်းသားအခွင့်အရေးကဘာလဲ? ပင်လုံအိပ်မက်နီးပြီလား?"

"ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို အခြေခံပြီးတော့ ပြည်ထောင်စုကိုပေါင်းလာတာဖြစ်တယ်။ ဒီအခွင့်အရေးတွေက ကိုလိုနီ ခေတ်တုန်းကတောင်မှ အပြည့်အဝရှိခဲ့ပြီးတော့ အခုကျနော်တို့အားပျောသွားပါတယ်။ ကိုယ်ပိုင်ပြဌာန်းခွင့်တွေ မရှိတော့ဘူး။ လုပ်ပိုင်ခွင့်အားလုံးဆုံးရှုံးသွားတဲ့သဘောဖြစ်တယ်။ ပင်လုံစာချုပ်ချုပ်ဆိုပြီးတဲ့နောက်ပိုင်းမှာ ကျနော်တို့အခွင့်အရေးက ပြည့်စုံသွားတာမဟုတ်ဘဲနဲ့ယခင်ကရှိပြီးသားတွေ ဆုံးရှုံးသွားတဲ့သဘောရှိပါတယ်။ "

ဒေါက်တာ ဆလိုင်းလျံမှုန်းဆာခေါင်-ဒုဥက္ကဌ (ချင်းအမျိုးသားတပ်ဦး)

"ပင်လုံစာချုပ်ပြီးရင် အစိုးရနဲ့တိုင်းရင်းသားကြားမှာ ခိုင်ခိုင်မာမာချုပ်ဆိုတဲ့စာချုပ်ဆိုလို့ NCA တစ်ခုထဲရှိတယ်။ အဲဒီအတွက်ကြောင့် ပင်လုံအိပ်မက်နီးလာပြီ။ ဒီ NCA စာချုပ်ကို အပြည့်အဝအကောင်အထည်ဖော်ဖို့ပဲလိုတယ်။ "

ဒေါက်တာ ဆလိုင်းလျံမှုန်းဆာခေါင်-ဒုဥက္ကဌ (ချင်းအမျိုးသားတပ်ဦး)

"လက်နက်ကိုင်ထားတဲ့တိုင်းရင်းသားအဖွဲ့အစည်းတွေရော ပြည်တွင်းမှာရှိတဲ့တိုင်းရင်းသားအဖွဲ့အစည်းတွေ၊ ပါတီတွေကရော ကျနော်တို့အစိုးရကို အများကြီးမျှော်လင့်ခဲ့ကြတယ်။ သူတို့မျှော်လင့်ခဲ့သလောက်ကို မစွမ်းဆောင်နိုင်သေးဘူးလို့ ကျနော် ရိုးသားစွာဝန်ခံရမှာဖြစ်ပါတယ်"

ဆရာမျိုးရန်နောင်သိမ်း ။ အတွင်းရေးမှူး (ဗဟိုသုတေသန လမ်းညွှန်အဖွဲ့ ။ NLD)

"ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းက ကချင်တစ်ကျပ် ဗမာတစ်ကျပ်လို့ ပြောတဲ့အတွက်ကြောင့် အဓိကက တန်းတူရေး (Equality) အိမ်မက်နဲ့ အတူတကွပေါင်းစည်းရေးကို လုပ်ခဲ့ကြတာ။ ဒါပေမယ့် အဲဒီတုန်းကတောင်းဆိုချက်ရှိတယ်။ ပင်လုံစာချုပ်က MOU သဘောပဲရှိတယ်။ အဲဒီတောင်းဆိုချက်က လုံးဝလွတ်လပ်သော ကိုယ်ပိုင်ပြဌာန်းခွင့်နှင့် တန်းတူညီမျှမှုကိုတောင်းဆိုထားတာပါ။ ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ခွင့်ကို လုံးဝမပေးပါဘူး။ ကျနော်တို့ ပြည်နယ်ရဲ့ ဦးဆောင်မှုကို ကျနော်တို့ လူမျိုးတွေကသီးခြားဆောင်ရွက်မယ်။ ဗဟိုကိုထောက်ပံစရာရှိတာ ထောက်ပံမယ်။ အဲဒီဖက်ဒရယ်သဘောတရားကိုစွဲကိုင်ထားတာက ဒီကနေ့ ထိပါပဲ။"

ဒေါက်တာ M ကောန်လ၊ ဉက္ကဌ (ကချင်အမျိုးသားကွန်ကရက်ပါတီ)

"၂၀၀၈ ဖွဲ့ စည်းပုံအရ သမ္မတက ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်ကို တိုက်ရိုက်ခန့် အပ်တဲ့စနစ်က ဖက်ဒရယ်နဲ့ လုံးဝဆန့် ကျင်ဖက်မူပါ။ ပြည်ထောင်စုကြီး တကယ် နီးပြီလားဆိုရင် ကျနော်ကတော့ မနီးသေးဘူး ဆိုတဲ့ဖက်က ပြောရမယ်။ ပရောဆက်ကတော့ စနေပြီ။ အရင်မရှိဘူးတဲ့ NCA ဆိုတာရှိလာတယ်။ ၈ ဖွဲ့ လက်မှတ်ထိုးတယ်။ ၈ဖွဲ့ ထဲမှာလည်း Discrimination ခွဲခြားဆက်ဆံမှုတွေရှိနေတယ်။ ဒါတပ်ဖက်က ကစားတာ ရှိတယ်။ အစိုးရဖက်ကတော့ ကျနော်တိတိကျကျမပြောတတ်ဘူး။ လက်နက်အင်အားကောင်းတဲ့ အဖွဲ့ နဲ့ မကောင်းတဲ့ အဖွဲ့ ကို ဆက်ဆံရေးခြင်းကွာပါတယ်။ ကျန်တဲ့လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့ တွေကို ထည့်သွင်း ပါဝင်ဖို့ စဉ်းစား မှသာလျှင် ပင်လုံဆိုတဲ့ဟာက တဖြေးဖြေးနီးလာမှာဖြစ်ပါတယ်။"

ခိုင်ကျော်မိုး ၊ ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင် (ရခိုင်အမျိုးသားပါတီ)

"မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ နိုင်ငံရေးပြဿနာဟာ အဓိကက မြန်မာလူမျိုးတွေအတွက် ပြည်နယ်မဖွဲ့ စည်းနိုင်တာပဲ။ဒါကြောင့် ဒီပြဿနာ တွေအားလုံးဖြစ်ပေါ်လာတယ်လို့ ကျနော်ယူဆတယ်။"

အထူးဧည့်သည် ။ ဦးကျော်စိုး (ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ ဝင်။ ဖိုမီးဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ ချုပ်)